

Filmhuis

Amerongen Leersum
presenteert

Nieuwsbrief 48, november 2008

De Ontdekking van de Hemel

Beste lezers,

De bibliotheken hebben de afgelopen maand een project gehad 'Nederland leest' met de bedoeling om ons aan het lezen te krijgen. Het is ze gelukt kan ik u zeggen. Ik heb een boek gelezen. Zelfs een boek dat ik steeds maar buiten de deur had gehouden, hoewel men indertijd al tegen me zei dat het best een boek voor mij zou zijn. De reden van mijn niet-lezen? Ik vond de schrijver ervan altijd zo'n arrogante ijdeltuit. Ik weet het, dat is niet mooi, het is een vooroordeel en als lezer moet je je daardoor niet laten leiden, maar zo is het wel gegaan. Maar nu heeft de bibliotheek van Amerongen mij over mijn eigen grenzen heen weten te trekken. Eindelijk heb ik een boek van hem gelezen! En eerlijk is eerlijk, na een paar honderd bladzijden kon ik het bijna niet meer wegleggen. Het was jammer dat het bij 900 pagina's al uit was. Ja, ik beken, ik heb *De ontdekking van de hemel* van Harry Mulisch gelezen.

De reden is eenvoudig. Omdat in het project 'Nederland leest' werk van Harry Mulisch centraal staat (*Twee vrouwen*), is het idee geboren om de verfilming van een (ander) boek van Mulisch te vertonen en wel *De ontdekking van de hemel*. Zo gaat het dus geschieden, in samenwerking met de bibliotheken van Amerongen en Leersum, op 19 november a.s. Hoewel het boek in het Nederlands

geschreven is, werd de film in het Engels gemaakt en heet *The Discovery of Heaven* (2001). Onze eigen Jeroen Krabbé was de regisseur. Hij speelt echter ook een rol, namelijk die van de aartsengel Gabriël. Mulisch denkt namelijk niet in het klein, zijn werk neemt kosmische proporties aan. Het verhaal begint in de hemelse paleizen en het eindigt ook daar en tussendoor nemen we ook nog enkele kijkjes hierboven. Op deze wijze kan Krabbé zelf ook een duizelingwekkende promotie maken, van gewoon mens tot aartsengel met een klein Nederlands accent. Hij lijkt in zijn rol echter meer op een oud-Griekse schikgodin, die over de mensen heil en onheil (vooral onheil) uitstort, dan op de engel Gabriël, die in de geschiedenis eerder als goede bode van God wordt gezien. Maar dat mag de pret niet drukken, want dat past ook wel in het schijnbaar sombere wereldbeeld dat Mulisch ons voorschotelt, ondanks alle kwajongensgeintjes aan de ene en zijn ruime eruditie aan de andere kant.

De engelen moeten er van God voor zorgen dat de stenen tafelen met daarop de Tien Geboden van de aarde teruggebracht worden naar de hemel, want de mensheid heeft er een zootje van gemaakt en God is het zat. De dienstdoende engel heeft een ingenieus plan hiervoor bedacht, maar dat kost wel veel inventiviteit en ook gewoon veel aardse tijd. En dan nog is het de vraag of het zal slagen, want er blijft altijd een restje menselijke vrijheid, waar ook de engelen rekening mee moeten houden. In dit plan spelen de taalgeleerde en politicus Onno, de sterrenkundige vrouwenverslinder Max en de mooie celliste Ada een belangrijke rol.

Klinkt het wat gezocht? Zeker, zeker, maar Mulisch is wel zo slim om je als lezer aan het handje mee te nemen en ook in de film wil je je dat graag laten

gebeuren. De film is namelijk vakkundig gemaakt, met goed acteerwerk van Stephen Fry (Onno), Greg Wise (Max), Flora Montgomery (Ada) en Neil Newborn (Quinten). Het boek is zeer herkenbaar gebleven, de dialogen zijn goed, het plot is helder neergezet.

Is Krabbé dan geslaagd in zijn verfilming? Enerzijds wel, zoals reeds aangegeven. Maar wat hij m.i. niet voldoende heeft weten over te brengen is de ironische toon die het hele boek doortrekt. De hele plot lijkt me, vanuit Mulisch gezien, niet zo serieus te nemen als de film het doet. Het boek is mythischer en kosmischer, maar daarin ook ironischer dan de film. In het boek is alles waar én tegelijk ook niet waar. In de film is het slechts waar. Maar dan wel knap gedaan. Je verveelt je niet gedurende al de 150 minuten dat hij duurt, want je hebt genoeg te zien, te denken en mee te beleven. Napret is er ook, want je kunt er later ook nog eens over nadenken.

Wij nodigen u daarom graag uit op:

Datum: woensdag 19 november 2008

Plaats: De Binder, Leersum

Tijd: 20.15 uur. Zaal open om 19.30 uur.

De prijs bedraagt 6 Euro. Kaartjes zijn te koop bij de bibliotheken in Amerongen en Leersum. Reserveren kan via filmhuis.amerongen@skiam.nl of telefonisch, 0343-450261 of 451274. Zie ook www.skiam.nl.

Namens het Filmhuis Amerongen-Leersum,

Theo Witkamp